

Szerkesztővel értekezni lehet mindennap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó mind a közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischer Fülöp könyvkereskedés. Ide küldendők az előfizetési díjak nyiteltérek és hirdetések.

Hirdetések júliánosan számítatnak.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 4 forint
Fél évre . . . . . 2 forint
Negyed évre . . . . . 1 forint
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések még elfogadhatnak:

Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukas M., Opellik A., Daube G. L. és társánál és Herndl. Brűnben: Stern M.

Nyitelté: petitsora 10 kr.

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A „Muraközi tisztai önszegélyző szövetkezet”, a „Csaktornyai takarékpénztár”, a „Muraközi takarékpénztár” sat. hivatalos közlönye.

A kaszinó.

Olyan bucsuztatófélé.

Mi kürtölhetné hangosabban, érthetőbben egy-egy eszmének a haldoklását, mint épen a — hallgatás.

Nem nehez*tehat konstatálnunk, hogy kaszinónak eszméje — ez a hazajáró lélek — újra halálán van. Tudatjuk majd a gyászjelentésben, hogy nem volt életerős, talán egyet sóhajtnak is utána, s végeztünk vele.

Csak nehogy szemünkre hányja valaki, — esetleg az utánunk jövő nemzedék, a mi gyermekeink — hogy koraszülött volt s kellő ápolás hiányában mult ki! Akkor már nem védekezhetünk majd a súlyos vád ellen.

Azon fordult meg előbb is, most is, hogy fentarthatnánk ugyan egy már létező kaszinót, de nincs elegendő erőnk az alapításhoz, a kétségtelenül tetemes anyagi áldozatot igénylő beruházásokhoz. De valamikor, valakinek okvetlenül meg kell majd kezdeni, miért nem tehetnénk mi? Az igaz, hogy a kereskedelmi kaszinó többeket elvon tőlünk, kétségtelenül leghelyesebb volna, ha közös erővel haladhatnánk; de a tömörülés, ugylászik, nem lehetséges; — hogy miért, arról most nem akarok szólni, — mindazáltal nincs okunk meghátrálni a — képzelt akadály előtt.

Mi volna hát a teendőnk? Csak két út között lehet választásunk: újra elejteni az eszmét, — ami valljuk meg őszintén legalább is nem dicsőséges, — vagy megvalósítani. Én föltétlenül csakis az utóbbit tartom hozzánk méltónak. Az első hívó szóra ugyan csak 86-an jelentünk meg, de tudjuk, hogy nem is szokott az nálunk másképp menni; de a jelenvoltak azonnal, egyhangulag, lelkesedve magukévá tették az eszmét. Azt meg megint tudjuk, hogy azok közül, akik vélelletl nem voltak jelen, sokan fognak még azokhoz csatlakozni. Határozott meggyőződésesem tehát, hogy a megvalósításhoz nem kell semmi más, csak a karát, határozott, erős akarat!

A kaszinó ügyét már elégszer és eléggé megbeszéltük; csináltunk már költségvetést is; tisztában vagyunk a részletekkel: megválasztottuk a végrehajtó bizottságot; amit talán előre kellett volna bocsátani: tudjuk, hogy mi — volna nekünk — az a kaszinó, érezzük azt mindnyájan, tehát azt is tudjuk, hogy miért kell nekünk kaszinó; és ma mégis a végső vonaglás előtt áll a kaszinó ügye! Hogy lehet az?

A lényegre nézve egyértelműleg megállapodtunk abban, hogy nélkülözhetlenül szükséges a kaszinó; ez az a képzelt halálos betegség! Nem tudunk olyan magasra fölemelkedni, hogy — eléggé lent maradjunk.

Hallom, hallom az ellenvetést! Ugy van, volt szó arról is, hogy nem vagyunk kevélyek, nem akarunk mi selyemben, bársonyban megjelenni s nem fogjuk szegyelni a posztó ruhát sem. Helyes! És mégis, mégis ezen akadunk fel: sokba kerül a posztóruha is. Emelkedünk hát még egy fokkal magasabbra s akkor majd meg elégszünk még egy fokkal alantabb: ha még posztó ruhára sem telik, vegyünk jó erős zsákvásznat s ne szegyeljük azt se! Takargassuk abba azt a gyöngét, azt a félteni való kedvencz gyermekét, hogy ne fagyjon meg a közöny dermesztő hideg telén; és ha mi agyon nem ütjük, bizonyára megél az! Majd aztán később, ha ez a ruha vásik, — számíthatunk erre — nekünk is több erőnk lesz már és vehetünk majd neki jó posztóruhát, a születés napjára talán már egy selyem nyakkendő is, és hogy örülünk majd neki: csak életben maradjon, csak el ne vesszen az a kis árva gyermek!

De hát mégis csak kell beruházás; és az mégis csak sokba kerül, nekünk pedig kevés van.

Az is igaz; és az mégsem igaz. Itt a Kolumbusz tojása!

Bizony van nekünk elrejtett kincsünk bőven, csak a kezünket kell kinyújtani utána. Tegyük meg! Ott vannak azok a — már nem is járatlan ösvények, melyek el-

A „Muraköz” tárczája

Régi okiratok.

My Zrini Péter eörökös gróf úr az Felső-hes Harmadik Ferdinánd Romai Császár és Koronás Király urunk elő Felső-hes Komornikja adgyuk tudására az kiknek illik mindeneknek, hogy mi magunkra vévén az ny szerelmes Bátyáinknak Gróf Zrini Miklos uramnak és minden Atyánk fiainak terheket, mivel hogy nem tulajdon szükségünkben vettük föl az mi jámbor szolgáinkul Tarródy Farkas uramtul bizonyos summa pénzt, ezenkívül alkalmas idő folytattunk kéztük Muraközi kapitányságunkra Turnischeival együtt, kire nagy nehezeny bírhatunk és vettük operálván magunkat avval, hogy az Jozságot és Jozságh használját meg jobbttyuk, kit meg is jobbttyuk az nekünk adott pénzel és előbbeni Jozsághán lévő summáival együtt két ezer aranyt, látván sok külömb külömb féle reá bizott dolgalkban hozzánk való jámbor hűv szolgálatyát farsócságit kit nyilván meg tapasztaltak, ny is azért jól eszünkbe vévén és meghondolván magunkat kedves jó akaratunkul meghumattuk hozzá való ilyen uri Gratiankat és az Jozságot az melyet az ny eleinkül az elő Kegyelme elei birtanak, most is elő Kegyelme birja ugy mint Strukócz név Falunkban itt Muraközben Csaktornyai Varunkhoz tartozanó Jozsághungban és Szala Varmegyében tizenharmad fél egész sessiot éppel pusztákkal és curiájával együtt az mellyeken laknak ezek az alá megh irt Jobágyok és

Sellyérek nevezet szerint penigh akik adóznak, Glavics aliter Kovács Niklós fél helyes, Novák Balas Sellyér, Hebed Miklós sellyer. Kranyecz György fertályos, Domitrovics György sellyer, Cselopez István sellyer, Podgorni Gergely sellyer, Szlakán Jakab sellyer, Jaisovecz Gergina sellyer, Zadravecz András sellyer, Udvarhelyhez való pedigh sine curialisok ezek Horváth Márton, Prevár János. Debán Iván, Burich György, Novák Mátyás, Drevenkár György, Magyar Farkas, Kosták János. Szabó János, Horváth Mátyás. Ezenkívül Zebanez nevű faluban ötöd fél egész sessiot mellyet néhai Györököni István és Serény György nevű Praedicator régenten birtanak, az mely ötödfél session laknak ezek a Sellyérek ugymint Heibics Markó, Wourussics Mihály, Haranics Mattok, Horváth Miklós és Zagorecz Iván. Az kívül pedigh megh jobbttyuk ugy miaf Martinósóczy nevű falunkban Flaksics Gáspár pusztá fél sessióval és egy darab szőlővel, az mely reánk maradt ugyanazon Flaksics Gáspártul, ennek föltte az maga szőlőt is mindennemű hasznokkal és priasival ezen summába insoribáltuk elő Kegyelmenek Martinósóczy hegyben negy darabbal, aki eleitül Zebanezi Hegyben negy darabbal, az kiket jobbára de novo maga ültetett pusztábul az néhai Keecer Miklós szőlőféle azon Zebanezi Hegyben kit Schitkovics Györgytul maga vett bizonyos Summa pénzen negy darabbal, ismét Pusztábul Désmások Törvénye szerént garasson vett szőlőket darabbal Zászd Hegy Nádasy Jánostul vett szőlőket két darabbal, mellyeket az néhai Deszpotonics Miklós birta és harmadik darabbal az li Martinyás nevű Emberé volt, ehöz egy pusztá Halastót is adtuk elő Kegyelmenek Strukócz és Vratinsócz között az ut mel-

lett. Az föllül megh nevezett Jozságot szőlőket Jobbágyokkal és Sellyérekkel edgvütt Tarródy Farkas uramnak Feleségének és maradékiak utrius Sequi universis Legatarys azon föllül megbirt két ezer aranyban mindennemű jóvelmekkel szőlő hegy vámakkal bor és gabona Desmával Fertelyomokkal kernyakokkal Haramia pénzel hely adójokkal az egy király adójan kívül mindennemű szokott és szokatlan; accidentiakkal milekkel Szedő vevő jóvelmekkel akkár mi néven nevezessenek azok Széna réteivel szántó és szabad éies földjeivel gajokkal gmajakkal füvelő helyekkel erdőekkel halászvizekkel malom helyeivel igaz megével régi hatáiraival mindennemű proprietákkal és gytimlőcsével egyetemben olly condition val penigh hogy azon Jozságot az megh nevezett jámbor hiv szolgánk feleségé és maradéki Sequi utriusque universi birhassa és birhassák in pacifi-Domino vamaeddig mi magunkavagy Successorink az föllül meghirt két ezer arany summát melioratioval együtt Tarródy Farkas uramnak jámbor szolgáinknak Feleségének és maradékiaknak simit el semel le nem tessük avagy le nem tessük. Admonitioja pedigh az ki váltásnak Szent Márton nap előtt való három holnapval éppen légeyen minden nemő fructióit beszedvén és kezekhez elsőben percipiaván az megh irt Summa pénzt is, jozsághol penigh tartozik és tartozzanak kezektől elleresztési és lesignálni minékünk viszsza. Ennek nagyobb bizonyágára és erősségére adtuk az leveleinket elő kegyelmenek kezünk írás-sa alatt azokatt pecsétünkkel meghesüitvén.

Datum in Curia Nostra Felsőh Kraljócse, Anno D. 1648. die 4. Mensis Augusti. Petrus Zrini m. p.

vezetnek bennünket dúsan termő mezőkre, hol a mienknél talán már kevesebb fontosságú ügyek számára is bőven arattak már: a jótékonycélú táncvigalmak, estélyek, stb.

Vagy ki merné azt tagadni, hogy heverő tőkénk van szellemi kincsekben, mely tőke bizony uzsora-kamatot is hozott már műkedvelői előadásokon; s nem fog elítélni bennünket soha.

Szándékosan hagytam utoljára, pedig ez sem utolsó erényünk, de nem is volna rá szükség, bizony hiszem. Végső esetben, ha mind amazok a források nem adnának elegendőt, vajjon most is nem találunk-e meg közöttünk azokat a nemesen érezni tudó kebleket, kik, mikor arra szükség volt annyiszor nyitották meg erszényüket, tehetősebbek egyformán: kinek mennyi telt. Vannak, bizonyítják ezt többek között magasztos czélokért lelkesedni kész hölgyeink, kiknek hangyaszorgalma ez uton is nagyon szép eredményt mutat fel a jótékony »Nőegylet«-ben.

Mi kellene most már mindahhoz, hogy annyi kinálkozó alkalmat sikerrel felhasználhassunk: csupán egy vezető, egy férfi.

No, azt meg kérdeznem sem akarom, vajjon volna-e közöttünk olyan férfi, kiből ily magasztos cél elérésére elegendő akarat, elegendő erély, elég erős lélek lakik, a ki sietni fog a már-már veszendőbe menő ügyet felkarolni, abba lelket önteni és ezáltal a maga számára mindnyájunk elismerését megnyerni, a maga- és kortársai számára pedig az unokák hátlját és becsülését biztosítani!

As az egyhangu határozat bizonyítja, hogy az eszme felkarolása méltó egy férfiuhoz: legyen hát egy méltó férfi is az eszméhez!

A megyei közigazgatási bizottság üléséből.

A megyei közigazgatási bizottság febr. havi ülését Svastits Benő főispán ömeltőségének elnöksége alatt folyó hó 9-én tartotta.

Skublics Gyula bizottsági tag osztatlan tetszésé adott kifejezést a közigazgatási bizottság örömeinek dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelőt királyi tanácsossá kinevezése alkalmából legfelsőbb helyről ért kitüntetés felett.

Dr. Ruzsicska Kálmán tanfelügyelő mely meghatározattal mondott hálát a közigazgatási bizottság részéről pályája első percétől tapasztalt meleg támogatásáért s jóindulatáért, mely életének mindenkor egyik főtörekvése leendő arra mindenkor érdemes lehetni.

Olvastatott és helyeslőleg tudomásul vétetett az alispáni havi jelentés a közigazgatás egyes ágaiban január hóban előfordult eseményekről.

A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy Garaboncz községben póstahivatal állítsanak fel. A pécsi pósta- és távirtdi igazgatósága felmerült akadályok folytán a mura-szt. mártóni póstahivalt január hó 19-én ideiglenesen bezártatta s a kézbeviteli kerületébe tartozó községeket és pusztákat ideiglenesen a mura-szerdahelyi póstahivatal kézbesítési kerületébe osztotta; a bezártatott póstahivatal mielőbbi életbe léptetésére nézve a tárgyalásokat megkezdte.

A kir. tanfelügyelő jelentése szerint a vállas- és közoktatásiügyi miniszter a csák-

tornyai községi elemi és polgári iskolák számára tervezett új épület műszaki okmányainak saját tárczája terhére elkészítését elvállalta és műszaki osztályát azoknak mielőbbi elkészítésére utasította. Ugyancsak a csáktornyai kisednevelő egyesületnek 50 frt évi segélyt engedélyezett. Résztvett a csáktornyai tanítóképző igazgatótanácsa ülésén. Meglátogatta a képezdei összes tanfolyamok előadásait. Befejezte a drávaegyházi iskola személyi viszonyaiban elrendelt vizsgálatot. — A muraközi népoktatás ügyének további tervszerű fejlesztéséhez képest megindította a tárgyalást egy Rétháton és Bükkösön, valamint Mura-Szt.-Kereszten felállítandó állami iskola ügyében.

A dráva-egyházi r. k. tanító illetményének ügyében érkezett ministeri rendelet tudomásul vétetett.

Kir. tanfelügyelő jelentést tett a magyar nyelv oktatásában és elsajátításában jeleskedő muraközi és vendvidéki tanítók és tanulók hatodik vagyis 1891/92-ik tanévi megjutalmazásáról s betérjesztette az erre vonatkozó okmányokat. Jelentése jóvá hagyólag tudomásul vétetett.

Az árvaszéki elnök jelentése szerint a fogalmazói karnál december végén hátralék volt 2 865, január hóban beérkezett 2 957 s így elintézés alá került 5 522 ügydarab; ebből január hóban elintézték 2 498 dbot, január végén hátralékban maradt 3 024 db. — Az irodai szaknál december végén hátralék volt 261, január hóban leírás végett kiadott 2 991 s így elintézés alá került 3 252 ügydarab; ebből január hóban leirtak és expedáltak 2 526 darabot, január hóban hátralékban maradt 726 db.

Különfélék.

— **Nyilvános köszönet.** A Csáktornyai Takarékpénztár és a Muraközi Takarékpénztár részvénytársaságok tek. igazgatóságai a helybeli kisedővő egyesület a'p' tőkájének gyarapítására 100, illetve 40 frtot voltak kegyesek megazavazni s ez összegeket az alulirt elnökségnek kiutalványozni. Ezen nagylelkű adományokért siet az elnökség, hogy úgy az egyesület a maga nevében is a takarékpénztárak t. részvényeseinek, első sorban tek. igazgatóságainak legforróbb köszönetét kifejezze. Csáktornya, 1892. február 17-én. A kisedővő egyesület elnöksége.

— **Dráva-vásárhelyi társaskör folyó évi február hó 13-án a dráva vásárhelyi nagy vendéglő helyiségében igen sikerült zártkörű táncmulatságot rendezett.** A táncmulatságon igen díszes és szép számú közönség vett részt, többben Csáktornya, Nagyfalva, Dráva-Csány, és Alsó-Lendváról is, kik mindnyájan fuszt'en jókedv és kitünő hangulalban mezttek a kora reggeli órákig. Dicséretet érdemelnek a rendezők, mert kizárólag az ő fáradságuknak köszönhető, a mulatság igazán nem remélt sikeres s maradandó emléket hagyó kimenetelre. Dicséretet érdemel Egyed Antal vendéglős is, ki ugy a kiszolgálás, valamint jó ételek és italokról gondoskodott s ezzel a vendégek várakozását teljes mértékben kielégítette. A négyeseket 12-14 pár tánczolta. A díszes hölgykoszorúból a következőket sikerült feljegyeznünk: Ungár Adolfin, Gold Lipótné (Dráva-Csány), Szocscs Balázsne (Nagyfalva), Kornfeind Nándorné, Csakathurner Simonné, Schwarcz Ignácne, Glád Ferencne (Dráva-Vásárhely) urhölgyek; Pruszác Paula, Bohin Anna (Csáktornya), Schwarcz Katalin, Schwarcz Regina, Spitzer

Hermina (Alsó-Lendva), Gold N., (Dráva-Csány), Csury Anna, Csury Mariska, Löwensohn Amália, Kornfeind Mariska, Láng Olga, Egyed Viktória, Egyed Olga és Egyed Mariska (Dráva-Vásárhely) kisasszonyok.

— **Köszönetnyilvánítás.** A Csáktornyai Takarékpénztár 1. hó 13-án a helybeli polg. iskola könyvtárának segélyezésére 10 frtot volt szives adományozni. Midőn ezen összeget a nyilvánosság előtt köszönettel nyugtázom, hivatalos kötelességemnek ismerem a tek. igazgatóságnak intézetünk iránt tanusított jóakori érdeklődéséért e helyen is hálás köszönetemet nyilvánítani. Csáktornyan, 1892. febr. 15-én. Az igazgatóság.

— **Filloközörség.** Muraköz V. hegykerületi Lapáthez, Kerekhegy, Kedveshegy, Bányahegy és Ferenczhegy, a VI. hegykerületi Györgyhegy, Göröghegy, Felsővég-és Várghegy, valamint Gyümölcshegy és Stridó községek szőlőiben a filloközörség jelenléte megállapítván, nevezett községek határa zár alá helyeztetett.

— **Ujjonczásd** a csáktornyai járásban ápril 1., 2., 4., 5., 6. napjain lesz. Polgári elnök: Botfy Lajos megyei első aljegyző. Polgári orvos: dr. Krasovecz Ignác járási orvos. — A perlaki járásban április 8., 9., 11., 12. napjain. Polgári elnök dr. Tuboly vármegyei bizottsági tag. Polgári orvos: dr. Böhm Szidnei járási orvos. — Az alsó-lendvai járásban március 19., 21., 22., 23., 24., 26., napjain Polgári elnök: Hajós Mihály vármegyei bizottsági tag. Polgári orvos: dr. Király Mór járási orvos. — A letenyei járásban sorozás április 19., 20., 21. napjain. Polgári elnök: Csertán Károly alispán, Polgári orvos: dr. Hajós Sándor járási orvos.

— **Hó 17-én, vasárnap, Perlakon** „tambura“ estély volt Sosterics J. vendéglőjében. A horvát nemzeti v'se'tben megjelent varazsd-topliczai tambura-banda elég elismeréssel jutalmazott darabokat mutatott be, különben kezdetleges eszközein. Horvát testvérek is megelégedve távoztak; tapasztalták, hogy mindig szives fogadtatást nyerne a magyaroknál.

— **Megegyi hírek.** Somogyi Gyula megyénk n. földbirtokosa a megyei gazd. egyesület folyó hó 10-én tartott gyűlésében indítványt tett az egyesület által felállítandó csukorgyár tárgyában. Az ügy érdekében tekintélyes tagokból álló bizottság küldetett ki. — Az ide i ujonczásd megyénkben március hó 2-án fog megkezdődni s tart április hó 21-ig. — Dr. Rosenthal Jenő orvostudor Nagy-Kanisznán telepedett. — Tus Antal szőlészeti és borászati vándortanító a tapolczai vinczellériszkola igazgatójává nevezetett ki. — Ö z v. Tolnai Festicus Sándorné szül. Botberg Maria grőfnő e hó 11-én temették el Sőtörőn. — Skrilesz Ferencz zalaegerszegi irnok e hó 7-én meghalt. — Németh Géza szombathelyi egyh. megyei áldozó pap e hó 11-én Csácson mutatta be az urnak első zsengejét. — A balaton-füredi fiatalság a »Szeretetház« javára f. hó 21-én táncvigalmat; a novai önk. tüzoltó-egylet 26-án; a zalaegerszegi polg. és keresk. iskola ifjusága pedig 27-én jótékonycélú hangversenyt; az alsó-lendvai ifjuság pedig szintén 27-én tánczoszorucskát rendez. — A sumeghi népbank mult évi forgalma 237.188 frt volt, 400 részvény után 7 frtjával fizettek osztalékot. — Keszthelyen sarlach, Nagykanisznán pedig d fertitis pusztit. — A keszthelyi római kath. templom restaurálásának költségeihez gróf

Festetics Tasziló 4000, Keszthely városa 2000, a templomalap 10000 frttal fog járulni, 10000 frtot pedig közadakozásból fognak beszerezni.

József főherczeg annyira népszerű Magyarországon, hogy az olvasó közönség mindig örömmel olvas róla egyet-mást. És ilyen olvasni valóval bőségesen szolgál a „Magyar G é n i u s z” legutóbbi száma, mely a legnagyobb áldozattól sem riadva vissza, egyik munkatársát küldötte el Fiuméba József főherczeghez, ki az újságíró szívesen elfogadta s így történt, hogy a főherczeg átengedte közlésre a „Magyar G é n i u s z” részére legújabb könyvének előszavát. Ezen közleményen kívül még számos czikk foglalkozik a főherczeggel s több alcsíthi kép is elevenné teszi a lapot, mely ezáltal is fényes kiállításban és gazdag tartalommal jelent meg. A női közönséget főleg érdekelné fogja az e számban bemutatott athléta-bál táncrendje, mely nyolcz sport-képből áll, s nem kevésbé érdekelheti az a jellemrajz, melyet egyik előfizetőnk felkérésére annak arczképe után ad a szerkesztőség. A „Magyar G é n i u s z” ezután minden beküldött arczképről írat valamely szakértő orvostudóssal, vagy novelláíróval egy-egy ilyen arczkímét. Ezután minden számban lesz egy jellemrajz, melyet arczképről olvas le a lap egyik-másik vesébe látó munkatársa. — Az e heti szám tartalma különben következő: József főherczeg családja körében (czimkép). — József főherczeg legújabb művének előszava, írta József főherczeg. — József főherczeg Fiumében, írta Thewrewk István. — Az alcsíthi kastély főbőjára (kép). — Az alcsíthi nő (kép). — József főherczeg eszteregályos műhelye (kép). — József főherczeg „sajátkezű levele (kézirat). — József főherczeg a honvédség főparancsnoka. — József főherczeg mint szakács, (írta Thewrewk István) — József főherczeg mint kertész. — „Nagyomlás”, (Baditz Ottó festménye). — Éjtétkor, költeménye Gonda Dezsőtől (képpel). — „Franc” elbeszélése, írta Neruda. — „Keletré”, költemény Makai Emilől (képpel). — Az utolsó Day, elbeszélése Borostyáni Nándortól (három képpel). — Az athléta-bál táncrendje (nyolcz sportkép: „csárdás”, „keringő”, „tipegő”, „négyes” stb.). — A mult hét: Udvari hírek; — zene élete; — irodalom (A Kisfaludy-társaság ülése képpel). — Színház. — Thurn Taxis Egon herczeg (arcz-képpel). — Arczképtanulmányok I. (Egy női arcz-képpel). — Talányok; — szerkesztői üzenetek; stb. A „Magyar G é n i u s z” szerkesztősége és kiadóhivatala Budapest, Kerepesi-út 14. Előfizetés: ár félv. 5 frt, negyedv. 2 frt 50 kr. Új előfizetőknek a régi számok is megküldhetők.

Felsége legújabb arczképe. Ö Felsége I. Ferencz József Magyarország királyának, a cs. es kir. katonai földrajzi intézet heliografiai osztályában legfelsőbb engedéllyel készített arczképe, magyar egyenruhában, a Lechner R.-féle czég által (Bécs, I. Graben 31) ép most adatik ki. Ezen arczkép (80/60 cm. nagyságu lapon) Luckhardt tanár udvari fényképész fölvétele után, heliografiai uton készült és a fegfelsőbb aláírással van ellátva. Ezen arczképek épugy találó és élethű jellegűek, mint a legmagasabb tökélyvel kidolgozott fényes kiállításuk által, valódi remekművek közé sorozhatók és csakis a rendkívüli nagy mennyiségben készítés teszi lehetővé azt, hogy darabonként 1 fitér, illetve természetes fakereiben üveggel együtt 5 frt 50 krért árusítsanak el és így ezen új képek lakások, hivatalok és hasonló helyiségek előnyös díszítéséhez a legjobban ajánlhatjuk

Az „Egyszerűség”, „Magyar Hírlap”, „Fővárosi Lapok”, „Pesti Hírlap”, „Budapesti Hírlap” valamint az összes fővárosi lapok 1892. év január 1., illetőleg ’3. és 17-én a napi újdonságok rovataiban az Eszterházy Cognac-ról a következőket írják: „Influenza betegségeknél legcélszerűbb napközben gyakrabban jó cognacot adni a mit nemcsak több tekintélyes orvos ajánl, de a kórházak is gyakorolhatják. Alkalmoszerű most megemliteni, hogy a Magyar Szent Korona országainak „Vörös kereszt” egylete és napokban pályázatra hívott fel több cognacgyárost s a beérkezett pályázatok közül daczára annak, hogy árai magasabbak versenyző tár-

sainak árainál, mégis Eszterházy Géza gr. Angyalföldi Cognacgyárát részesítette előnyben, ezt bizván meg a Erzsébet kórházakban szükséges cognac szállítására! Megemlítésre méltó még, hogy a legutóbbi brünni élelmelési kiállításon a juri az Eszterházy cognacot a francia cognacot felülmúlónak találta. Látható tehát mindezekből, hogy a gróf Eszterházy-féle gyár cognacja, mint e gyártmányok legjobbja ajánlható.”

CSARNOK.

A kesergő szerelmes.

(Karczolat a bálteremből).

Írta: SZOKOLY L.

Néma csönd van, melyet a kopár vidék fölött elvonuló téli szél sivitása csak olykor-olykor szakít meg. A meztelen, lombvesztette fák — mint vén koldus kezek — ágaikat a nagy mindenségbe nyújtják s szegyenkezve takarják be magukat a természet fehér köntösével. A nap csak a déli órákban vet reájuk gyöngye verfényt s elunva az egyhangu fehér tájat, szelidebb éghajlat alá költözik, hosszú, sötét éjeket hagyva maga után.

A természetet e némaságában, gyászában mégis van valami költőesség, mely a fiatal sziveket örömrre és vigágra csábítja.

Itt a farsang! Karneval herczeg már bálí toiltetőben van. A fiatal szivek dobognak az örömtől es reménytől.

A fiatal leánykák szíve a „farsang” szóra sejtelmesen szorul össze. Ez az ő szezonuk. Több költészettel bir reájuk nézve a tél, mint a tavasz és nyár együttvéve. A báltermek forró levegőjében es ambrás illatában őszpontosul mindazon öröm, mit a természet többi évszaka nekik nyújt. Itt még végre a szerelem verszene. Itt névekedik virággá azon szerelem, mely a tavasz nyelhe tuvalmával ébredezni kezdett.

A farsangi szezon ébredésével sok a fiatal szivek, no meg a mamák és papák reménye... de e mellett tengernyi a családás is!

A farsang beköszöntött. Fényes bál készült a nagyvendéglő dísztermében. Andor barátunk, a mulatni vágyó ifjak egy dísztagja, egy pillantást vetett garderobjába; a frakk, fehér nyakkendő, glaszé-keztű, arany-mellű és sok apró tárgy, mely eddig hevert, ujra előkerült a sötétből. Örömpesebb szívvvel gondolt a mai estére, ő ki eddig csak titkos sóhajtasokkal fejezte ki érzelmeit, most báran, minden teketória nélkül álkorolhatja imádotját, s kedve szerint periditheti; tánczközben susogván csábító dolgokat.

Andor szerelmes volt Etelkába. s alig várta már ama boldog percet, melyben az ő mélyen érző szíve találkozhassék Etelkéával. Itt s földnek sok szép virága, a napnak aranyos sugára, a kék égboltnak rózsaszín felhője van, .. miért volna épen ő árva, elhagyott?

De a czukros kis Etelkának volt már egy magyar királyi hatvanas éves jegyese, kit ezerkét-száz forint évi jövedelméért szeretet, nyolcz-száz forint lakkberéért pedig imádot!

Végre elérkezett a zajos előkészületek esteje. A szabó kitisztítva elküldte a bálí frakkot, a borhely leunyatta Andor világfájdalmas, most azonban kedélyes arczát s a patikus laboránsa pedig gőzerővel érkezett meg a „poudre de ris”, meg a „parfüm”-vel.

A torony órája hetet ütött. Andor ismert művészetek között hozzáfogott a festéshez. Kis kefe, nagy kefe, svúvicsztányér előkerült, s lázas sietséggel kezdte labbeliét lenyenesíteni. Ki is fényesítette remekül, ugy, hogy fagygyertyájának minden sugara hanyat esett a czipőn!

Végre elkészült. Ott állt a szoba közepén, s majd jobbra, majd balra fordulva délcegen, büszkén nézegette magát a széles velencei tükörben.

A hintó a ház elé robogott, s Andor ragyogó arcczal es dobogó szívvvel beleült, mely elvitte őt a rég várt bálba.

A nagyvendéglő díszterme káprázatos fényt mutatott. Oriási makart csokrok es haragos zöld levelű pálmák egész özőne díszítette a terem egyes részeit.

Mikor Andor belépett e paradicsomba, látva a szellő módjára tovalebhenő boldog párokat — minden adóssága kiszökött ágyából! Etelka is ott volt, kísérteben a mama, meg az imádot jegyese. A hangszok a valczert lágyan, olvadón húzták.

Etelka égből szállott angyalnak mutatkozott es káprázatos fényben. A legszebb termetű, nyulánk magas barna nő, a legragyogóbb sötét szemekkel, melyek tüzet löveltek, gyújtót, égetőt, a szerelem legegőtt tüztét. Ajkairól méltán elmondhatná a magyar költő azt, mit Fuzuli mondott Lejla ajkairól, hogy részegítő varázusok a bájnak csapszéke s a szemek oda mámort inni járnak.

Bíborveres divánon ült hátravetett fejfel egymagában, a díszfüvek egy neme, a Gynerium lágyan hajtá leveleit gyöngyökkel átfont hajára. — Oh te szerencétlen Gynerium, te is szemtanuja lesz a mai est csodáadásainak!

A hangszok a polca francaise-be kezdtek. Andor közeledik Etelkához, az etiquette szabályait hiven használva, felkéri a tánczra. Tánczolnak! Hogy dobog Andor szíve a frakk alatt, hogy lüktet a vér ereiben! Hiába, a legkedveltebb szórakozás a fiatal sziveknek a táncz.

Etelka megköszönvén a tánczot, Andor karofogva visszavezeti őt előbbi helyére s melléje ül. A nem tánczólok ifjak affektáló serege mint élő fal zárta el őket a tánczóloktól. Lehet mondani, hogy ketten — egyedül voltak. Andor szeméi belső tüztől csillogtak s Etelka arczán észre lehetett venni, hogy kelletlenül hallgatja.

— Etelka! hallgasson meg! imádom! nélküle nem élhetek!

En nem szerethetem őnt, Andor; hisz tudja, hogy jegyeseam van.

— Dobja el az ő gyűrűjét; ugy nem szeretheti őt kegyedet, mint én szeretem! Oh! ne ejtsé kétségbe! Ne vigyen a véletelig!

— De . . . . .

— Kegyed nem ölhet meg egy férfit!

— Szánom őnt, de nem tudom őnt szeretni. Haggyuk ezt.

— Nem, az nem lehet. Szeretnie kell. Megörülök, vagy megölöm magamat, ha visszautasít!

Es Andor szeméi vadul forogtak, keble gyorsan lihegett, ajkai görcsösen vonaglottak s kétségbeesés ült arczán. Etelka megijedt tőte, hirtelen felkelt.

— Tehát ez volt az utolsó szava?

— Ebben az ügyben ez.

— Ugy ez volt utolsó találkozásunk is, mondá sötéten Andor s dult arcczal elrohant a tánczosok közül.

Kifele való rohanásában a legújabb csárdás rezgő ütemei hangzottak, s Andornak önkénytelenül eszébe jutott e csárdás dallamának két utolsó strófája, mely szerint:

„Majd megírsz, majd megbánod tudom jól, Hogyha halod, hogy a harang temetésre utójjára megkondui.”

Etelka szorongó szívvvel tekintett utána. Igaz, nem tudta Andort szeretni, de jó része vett az ő fájdalmában. Es az egész este, még akkor is, midőn jegyese ülést karján lejtette a keringőt, Andorra gondolt. Mondhatatlanul fájt neki, midőn arra gondolt, hogy ő most akaratlanul is egy embernek a gyilkosa.

Nem tudott tovább mulatni. Kérte anyját es jegyest, hogy menjenek haza, mert igen rossz érzést magát.

Haza mentek. Lefekvés előtt buzzgón fohász-kodott Andor életéért s remegés közt szunnyadt el, téve, hogy majd almban is fel fogja keresni az öngyilkos véres árnya.

Az éjjel rémes órájában felébredett, a halotti csendben es sötétben borzadva gondolt rá, hogy talán épen most szállítják haza a nagyvendéglőből Andort holtan.

Es valóban, ép éjfélt ütött a toronyóra, midőn haza szállították Andort a nagyvendéglőből holt — részegen...

S urednikom moći je svaki dan govoriti od 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke tičuće se zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime Margitai Jozeфа urednika vu Cakovec.

Izdateljstvo:

Kajžara Fischel Filipova kam se predplata i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

Predplatna čena je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

na horvatskoj i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk.

Izlazi svaki tijeđen jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva“, „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“, i t. d.

O vredjenju valute.

(„Valuta = penezna vrednost“).

I.

Budimpeštanske i bečke novine javljaju suglasno, da su se magjarski i austrijski ministri financijah na konferencijah, koje su pred dvemi tjedni držane vu Beču, podpunno složili o načelih, po kojih se vu našoj monarkiji ima vrediti valute, tojest penezna vrednost. Ministri financijah zezvali budu za kratko vrēme, vsaki za se, komišiju strukovnjakah, da se izjave o načelih njihove osnove. Meseca junioša pak kane ministri osnove o vredjenju valute već samim parlamentom (orsackim spravičam) predložiti na o dobrenje, a za tim taki početi vpeljavati no vu zlatnu peneznu vrednost.

Ovo su vrlo i znameniti i radostni glasi (vėsti). Ove vėsti nazvešuju delo, o kojem se je još pred dva ljeta moglo samo akademiki razpravljati; ar se je još pred dvemi ljetmi držalo nemogućim. Kak je oz biljno mogla na vuredjenje penezne svoje vrednosti i pomišljati monarhija, čije su se obodve orsačke polovice vu svojem gospodarstvu borile s kroničkim deficitom, ter su izkajajući posudbe, da taj deficit pokriju, morale jemate 85 pod 100 forintah? Kaj denes već gospoda dr. Wekerle i dr. Sieinbach ministri mogu odlučno, da se primeju pitanja o vredjenju naše penezne vrednosti, to je radosten dokaz, da je orsačko gospodarstvo i vu jednoj i vu drugoj polovici monarkije vredjeno i da je orsački kredit dostigel graduš, na kojem još nije stal gotovo petdeset ljet.

No i poleg vredjenog orsačkog gospodarstva i poleg visokoga graduša orsačkog kredita nije se vredjenje valute [penezne vrednosti] vu našoj monarkiji mogla činiti lahko vu oči dualističkih njezinih odnošajih. Da se mesto denešnje naše tak zvane austrijsanske vrednosti, to jest, sreberne forinte, vpelja vrednost zlatne, treba najprville narodnoj banki odplatiti duga od 80 milijunah ter izvaditi iz prometa orsačke note, koje pod silu kolaju i kojih vezda još ima okolo 350 milijunah, i negovoreći o tak zvanih solnjačah, koje bi se takaj morale izkupiti. Vsi ti, zlatom kovinom nepokriti penezni znakovi (znamenja), kaj se denes nahadaju vu prometu, moraju se zlatuom vrednostjum za meniti. Ve se pita, kuliko budu zemlje korune magjarske prevzele na se duga, kaj ga monarhija duguje narodnoj banki i kaj ga predstavljaju orsačke note, eventualno i orsačke solnjače? Odnosno, kolikim bude razmerom zemlje korune magjarske doprinesie zлата, kaj je potrebno za vpeljanje zlatne vrednosti?

O ovih prvih pitanjih mogel je čeli posel oko vredjenja valute zepeti. Dok bečki i budimpeštanski listi (novine) osvedočavaju, da su se magjarski i austrijski mi-

nister financijah podpunno sporazumeli, mora se zaključiti, da su ta predhodna, ali glavna pitanja med njimi vredjena. Kaj su pak ministri ugovorili, neima sumnje, da bude jeden i drugi parlament [orsačko spravišće] odobril.

Vežda bi se delalo još samo o opredeljenju penezne jedinice i o dobavljenju zлата. Vu latinskih je orsagih penezna jedinica frank [lira], vu nemačkih (prajzkih) marka. Frank nosi 40, a marka 50 naših krajcarov vu zlatu. Čini se, da magjarski i austrijski ministri nekane ni jednu tih peneznih jedinica poprijeti, nego pridržati naš forint. Na mesto doveždašnjega srebernoga imel bi anda pri nas stupiti zlatni forint.

Kolike težine taj zlatni forint treba, da bude, tojest, koliko se bude zlatnih forintah kovalo iz jednoga kilograma zлата, zatim, kak fino bude moralo to zlatu biti, iz kojega se budu kovali zlatni forinti — to su pitanja, o kojih nije lahko odlučiti, ar ta odluka grabi živo i vu narodno gospodarstvo i vu orsačke interese.

More dakak biti načelnom regulom, da pri premenjbi naše penezne vrednosti, nesme nigdo nikaj niti izgubiti niti dobiti, ali to regulu leže je postaviti nego zpeljati. Nova zlatna vrednostna jedinica, anda zlatni forint, morala bi naproti veždašnjejoj srebernoj vrednostnoj jedinici, anda srebernomu forintu stati vu podpunom razmeru, ili, kak novčari veliju, relaciji. Ali tu relaciju težko je podpunoma ustanoviti, dok je denešnja naša sreberna vrednost premenjljiva.

Denes se za 100 forinti vu zlatu išće (potrebuje) 116 forinti vu srebru, za 100 nemačkih (prajzkih) marakah 58 forintah austrijsanske vrednosti. Zlatu nije denes „skupo (drago)“ kak je bilo još pred tremi ljetmi, kad se je izkalo (potrebuvalo) prida (ažio) na srebru 24 percent. Prav zato povoljna ta relacija srebra naproti zlatu i nuka austro-magjarske ministere financijah, da vuredjenje valute izpeljaju, dok ona traje; ar poleg veškoga prida (ažio) vredjenje valute bila bi gotovo nemoguće, pokedob da bi i od orsaga i od pojedinoga iskala prevelikih aldovov.

Vežda anda more se novoj, zlatnoj peneznoj jedinici, najpre zlatuomu forintu, opredeljiti vrednost, koja podpunoma odgovarja denešnjejoj relaciji, tojest, more se izreći, da bude zlatna forinta vredila 84 krajcara vu zlatu, pak da se bude s toga zlatnoga forinta kovala težinom i finoćom zлата, koja podpunoma reprezentira 84 krajcara vu zlatu, za koju se bude vu svih orsagih, vu kojih je zlatna valuta, dobiti penezna vrednost, koja odgovarja 84 krajcara vu zlatu.

Kuliko bi ta penezna jedinica vu samoj našoj monarhiji otežala prelaz od denešnje sreberne vrednosti na budušu zlatnu vrednost, obzirom na tuđe orsage, na međunarodnu trgovinu, čini nam se ipak, da bi ona bila neshodna; ar bi otežala obračunavanje

sa nemačkom markom i latinskim frankom.

Po našem mnēnju bilo bi puno uputnije, kad bi se, pridržajući rečenu relaciju izmed srebra i zлата, kovala kakti penezna jedinica zlatni forint (kad se već nekani poprijeti ni marka ni frank), koja bi mesto 84, reprezentiral punih 100 krajcarov vu zlatu, tak, da bi podpunoma vredna bila dve nemačke marke ili dva i pol latinska franka. Dužniku ili kreditom nebi to zadržalo nikakve neprilike.

Gdo je denes dužen, rečimo 10 forinti austrijsanske vrednosti, namiril bi svoj dug podpunno sa 84 forinta zlatne vrednosti, a da kreditor pri tom nebi nikaj kvaroval. Razumeva se medtemtoga samo po sebi, da bude penezna jedinica od zlatne forinte samo penezna mera i da se nebude kovala zlatna forinta, kak goder se i vu Nemačkoj nekuje jedna zlatna marka ili vu Francezkoj jeden zlatni frank; vu Nemačkoj je najmenjši zlatni penez pet marakah, a vu Francezkoj deset frankah.

Kad se pri nas vpelja zlatna vrednost, drobni penez koval se bude kak i do vežda od kufra i srebra, ali bude med budućim i veždašnjim kufrenim i srebernim penezom ta velika razlika, da bude budući jeden krajcar od kufra vredil pun jeden krajcar vu zlatu, dočm se denes prima samo za 0.84 krajcara vu zlatu.

Poleg kufrenoga i srebernoga drobnoga penezna kolal bude, gda se vpelja zlatna valuta, tulikajše i papirni penezni znakovi, (znamenja), bank-note i orsačke note, ar se veškja kulikoća zлата nemre nositi niti lahko pošiljati i ar se zlatu, idući gusto iz ruke vu ruku, troši, no buduća bank-nota ili orsačka nota imala bude podpunno svoju vrednost vu zlatu.

Ako li pošlo bude dru. Wekerleu i dru. Steinbachu za rukom, ovim načinom urediti našu peneznu vrednost, oni si budu svoja imena zaista zlatnimi slovi zapisali vu historiju naše monarhije; ar bude srećna uredba valute neslućenim načinom oplodila vsu našu ekonomnu privredu, ter i narodno i orsačko gospodarstvo za buduće stalno obuvati (obraniti) od velikoga kvara, kojega je vsako lje to vežda morala podnositi od nevredjenog peneztra.

Mi do vežda imamo tobože svoju austrijsansku vrednost, no ta je penezna vrednost samo umišljena, dok se drugi orsagi moreju aniziti i podiči. Mi jemljemo orsačke posudbe vu tuđjih orsagih, gde je penezna vrednost zlatna. Tuđji orsagi potrebuju za svoje posudbe vu zlatu i interese, ter mi moramo opet od tuđjih orsagov kupovati zlatu, da mu plaćamo interese i to po cenu koju oni išćuju.

Čim smo više mi zlatu trebali, tim nas je dražeše ono stajalo, tim je menje vredna bila naša sreberna forintača. Naše sarovine, naša marha i zito izvozimo mi vu inozemstvo (vu druge orsage), gde je penezna vred-

nost zlatna. Čim je veća nestalnost naše pemezne vrednosti, tim je i nesigurneša naša izvanjska trgovina, ar se vsaki naših izvozniteljah mora da boji diferencijah med našom srebernom i zvanjskom zlatnom peneznom vrednosti, koje nu mogu celi hasen odnesti, dapače i kvara nauesti.

Po nevredjenoj našoj valuti kvaruje do vezda naše orsačko i narodno gospodarstvo vsako ljeto vnoge milijune, mi smo po njoj inozemstvu uprav tributarni, a da nas po nesreći zateče tabor, prvlje nego kaj valutu vredimo, naša sreberna forinta, koja je danas vredna 84 krajcara vu zlatu, mogla bi pasti i na 60 krajcarov, ter za sobom povleći vu pomor vse orsačke i privatne vrednostne papire. Tak bi mi jednim mahom zapali vu financijskmu i ekonomsku nevolju, od koje se more biti za pol stoletja nebi više mogli oporaviti.

Stoga se mora željeti, da nakanjeno delo kaj prvlje i kaj srećueše pojde minis-trom financijskih za rukom. Ono bude nas ne samo obćuralo od financijske i ekonomske pogibelji, nego bude skupa vu našoj monarhiji inauquirala epolu delavnosti i napredka, kakve stoljetna hstorija njeziutih narodah nije pronotirala.

(Konec sljedi.)

Mudra ženska glava.

Bil neгда jeden kralj, koji je imel navadu svojim podložnikom svakakva pitanja postavljati. Jednput je rekel jednomo starcu :

Čuj der me stavec, ako mi zutra ne poveš koliko je vrēdna moja brada, nebu-deš dugo svoju gladil !

Stavec zevim tužen i zamišljen domu dojde. To opazi njegva šestnajst ljetna kći pak ga zapita, zakaj je tak žalosten i tu-žen, a i on njoj sve pove, kaj i kak je.

Zbog toga se nestaraj ! reče mu na to kći hodi samo spat mirno, ja budem ti vre zutra povedala; kaj budeš kralju odgo-vo:il.

Tak je i bilo. Gđa se svitalo i stavec se spravil, da pojde na odgovor kralju, reče mu kći njegova :

Na kraljevo pitanje odgovori, da je kraljeva brada vrēdna samo tri deždja v let', pak bude sve dobro.

Stim otide stavec pred kralja.

Kam, tam, namah pita kralj starca.

No stari, kaj je vredna moja brada ?

Nego dobro premisli, kaj budeš rekel, ako ti je tvoja glava mila.

Svętla koruna ! ja sam mislil i mislil, ali nikaj drugo se nęsem domislil, nego da tvoja brada vrędi samo tri deždja vu leti.

Dobro si povedal stavec, reče na to kralj, prav si mi dobro odgovoril, kak sam si sam mislil. Nego reči mi ti to poleg duše, gdo je to tebi rekel, ar tomu se ti sam nęsi domislil.

Stavec je na to odgovoril : Istinu ti budem rekel, svętla koruna, jer istinu ljubim. Odgovor tej rekla mi je moja jedin ca kći.

Hej ta mora biti mudra ženska glava, koja se je tomu domislila, rekel je kralj. Nego, da je ona tak mudra, ovde joj pošiljam jedno povęsmu predena, pak

joj reči, da sam joj dal reči, naj naprede i zetke rubače za sve moje soldate iz toga jednoga povęsma. Ako toga nenapravi, nebuđe dugo mudrovala. Stim kralj odpusti starca.

Dojde stavec domu zevim tužen i žalosten. Kaj je otec moj, reče mu kći došav-a pred njega, kaj odgovor nęje dober bil ? kaj si tak tužen i srdit.

Odgovor je kćerka dober, ali gle ! kralj ti pošilja ovo jedno povęsmo, da ga izpredeš, zetkeš i zešiješ iz njega za svu njegovu vojsku rubače.

Lehko za to, odgovori mu kći. Zutra budem ti već rekla, kaj budeš kralju povedal.

Rečenoga dana reče kći otcu svomu : Ovo ti igla otec moj ! odnesi ju kralju, pak mu reči, da budem ja iz njegovga povęsma zetkala i zešila rubače za sve nje gove soldate, samo naj on naj vlje iz ove igle podkuje sve konje svojih konjanikov na sve đetiri noge, i za sve konjanike naj da napraviti čavle za čizme i za svoje ostruge. Kak on to napravi, tak budem i ja njegovu zapoved namah zvršila.

Otide stavec i povę sve to kralju reč po reč.

Čuvši kralj to, začudil toj mudrosti vu ženskoj glavi, te reče starcu :

Čuj ja me stavec ! Takvu mudrost vu ženskoj glavi nęsem našel vu svojem orsagu. Ta bi prav za me žena bila, kakvu si ja već dugo želim. Poveč svojoj kćeri, da bi rad nju za ženu sebi uzeti, nego samo, da se prvlje odreče, da se vu moje misli i posle nebuđe mešala i zaprećivala sa svojom mudrostju. Ako mi to obreče, kraljica bude v mojem dvoru ; nego ako bi svoju reč potlje pretrgla, onda ju o em z mesta od sebe odpraviti.

Veselo dojde stavec domu, te još ve-seleši izruči kćeru kraljevu poruku. Kći starca se namah odluci, da pojde za kralja, ako pak on njoj obeća, da joj to pravo odpusti, ako b morala od njega oditi, da joj dopusti, da si sme ze sobom vzeti, bilo kaj mu drago

Kralj pristane na to, i pogodba se sveže ; oni se zaručuju, te se na skorom obav i svečana svatba, iz za koje su ži-veli, kak je već treba, da muž i žena ži-viju.

Potlje nekojega vremena otide taj kralj vu lov. Namęsi se prek slivnika nekakve babe, i tu se vu sikari nekaj zašus ne. On tam, nekaj mu se prividi, kak da je srna, i na jedenput pušku izpruži, te streli babino jedino tele, koje se je po si karju paslo.

Jaj si ga meni moje siromaško tele ! zavrise baba, no spaziv, da je kralj, pokloni se, pak se pobere dalje.

Gđa je kralj otišel počne baba misli ti, kaj bude vezda počela. Najpotlje stanu ju druge žene nagovarati, naj ide k kraljici, koja je jako dobra i milestivna, i naj se njoj prituži.

Moja baba nit pet nit šest, nego hajde samo prav k kraljici i prične njoj pripovedati, kakva ju je nesreća zna-la.

Moja draga, reče njoj kraljica, — kralj se bude po istoj steci, po kojoj je vu lov išel, šetal, anda bude opet po tvojem slivniku išel. Idi namah, pak naberi puno kopriv, prestri je okoli jedne slive i počni je mlatiti, onda te kralj bude pital : kaj ti baba delaš ? a ti mu reči : mlatim žito,

kaj mi je tuča potukla, morebit si budem kaj namlatila. On bude ti na to rekel, idi nebud i bedasta, baba, kak bi koprive žito bile. A ti mu onda odgovori : Svętla koruna ravno, kak je i tele srna bila.

Kak je kraljica rekla, tak je i baba sve učinila. Došla je domu natrgala je puno kopriv mrtvih i živih, napravi čeli vršaj okoli slive, te čeka tu kralja, dok se vrne. A gđa zgleđne kralja gde ide, počne ti baba po kopriva skakati, kak da je a pameti žišla (hurmaster). Kralj je spazil babu po koprivah skakati, postoji od čuda te zapita babu :

Ej baba ! kaj si spameti žišla, kaj to delas ?

Svętla koruna ! stane na to baba : tu si mlatim žito, kaj mi je tuča potukla, morebiti, da si kaj još namlatim.

Idi s milim Bogom stara ? gde je kopriva žito bilo ?

Svętla koruna ravno tak, kak je i more tele srna bila.

Kralj se vu času domisli, kam baba navratja, pak da se babam neda na jezik, posegne vu žep i hiti babi nekoliko cekinov, naj se nežaluje — nego se odmah domisli, da je to kraljičino maslo.

Došavši vu dvor, zapita kraljicu, je da li je ona jednoj babi dala takov navuk.

Kraljica budući dobra, pak istinska, kak duša, taki je priznala ; a on se je taki tak razsrdil, i buknul je kak plamen, da je ona pogazila snjim obvezanu pogodbu, te da ju on zato od sebe odpravlja. Naj se zato ona s čim prvlje iz dvora od-seli, on neče nikaj već za nju znati.

Gđa ogenj sukne, niti ga voda svigdar nepogasi. Kraljica zato nit nęje hotela, da taloži kraljevu ljutost, nego se samo zevim mirno poda svojem dosudjenju, i stane se z mesta spravljati za odhadjanje.

Oću kralj ! nečem ti biti neprilična, nego i ti moraš meni dopustiti, kaj si mi vu toj zgodi obećal ; najme, da odhadja-juć jeden predmet (stvar) morem ze sobom odnesti, koga mi je drago.

Nesi, ako očeš pol imanja mojega ; samo mi odhadjaj ! odreže kralj.

Anda, kralj, po tom obećanju vzemem si kaj mi je najmilieš i i odnesla budem sobom, reče kraljica, pr bliži se k kralju, obkoli ga čvršom rukom i gene ga, da ga sobom odnese.

Kralj se na glas nasmęje mudrosti svoje žene i ljutost te srdjba ga sva mine, svoju ženu ogrli, od toga vremena ne je već bilo nigdar niti traga niti glasa, nit govorenja, niti spominjanja kakvoj neslogi kakvom rez-stanku med njimi.

Prispisal :

☞ ☞

KAJ JE NOVOGA ?

Novi sejem.

Pokehdob 3-ga o. m. vu Čakovcu zbog zločestog vremena nije bilo moći sejma obdržati, zato bude se 25-ga februara novi sejem obdržal.

Portugalski orsački dug.

Portugalska se nahadja u teškoj finansijskoj krizi (neprilici), dapače je nastal orsački bankrot. Poleg orsačkoga dohodka od 114 milijunah forintih ima Portugalska orsački izdatak od 125 milijunah forinti na jedno ljeto, a 1500 milijunah forinti orsačkih dugova, za koje treba preko 47 milijuna forinti interesa na jedno ljeto plaćati, tojest 38 postotkov svojih dohodkov. A vse to na 5 milijunah dušah stanovništva! Zvun Francezke, koja je dene najviše zaduzena zemlja na svētu, ali zato i jedna od najbogatijih, Portugalska je za njom prva, kaj se dugov tiče, ali ne blagostanja. Vu Francezkoj duguje poprečno vsaka duša 400 forinti, vu Portugalskoj 287 forinti orsačkoga duga. Da je ovakovo stanje moralo dopeljati do krize, jasno je. S toga je portugalski minister financijah predložil obligatom zakonsku ošnovu, koja ima izvršiti ov ogroman deficit. Činovničke plaće snižuju se od 5 do 20 percentov, izravne stibte povišavaju od 10 do 20 percentov s nametom od 30 percentov. A napokon ima se orsački dug konvertirati vu upravu vpeljati sparanje. Samo na ov način ufa se kormanj, da bude mogel za koje ljeto Portugalsku izvleći iz njezinog vezdahnjega siroma kog staljša, položaja. Kraj Carlos, videći nevolju orsačkih financijah, odrekel se je od lastovite volje jedne petine njegove plaće — od prilike 1 milijun forinti — ter je to orsačkomu spravišču prijavil. Kak bude orsačkov spraviše i narod prijel povišenje i sniženje plaćah, još se nezna.

Bečki krvnik je vumrl.

Vu Brunnu je 31-ga januara vumrl bečki krvnik (frajman) Rudolf Seyfried vu 40 ljetu života po svojem dugom betegu. On je bil sestrič ljeta 1876. preminulog bečkoga frajmana H. Willenbachera, na čije je mesto došel. Pred tim služil je Seyfried kakti frajman vu Bosni i Hercegovini, gde mu je vezda mlajši brat Alois vu istoj službi. Tretji brat Jožef izvršil je ponovno već više smrtnih osudah vu Dalmaciji, Tirolu, Moravskoj itd. Rudolf Seyfried pogubil je (obesil na galgah) od ljeta 1884. skupa 48 peršonah. Negda je bil mesarski detič. Vu fućkanje je bil osobit virtnoz, ter je vnogo držal do svoje peršone, a drugač je bil čovčik dobrih svojstvah srca, blage duše, milosrden, darežljiv i veliki prijatelj dčce. Od svoje meštrije nije pod nikakov način rad govoril. — Vezda ga bude brz čas vu službi zamenil brat Alois, krvnik (frajman) vu Bosni.

Kruha i delo.

Iz Lizabona telegrafiraju 4-ga februara. Veliki čopori težakov prehadjaju po varasu sa črnimi i čerlenimi zastavami. Vsi štacunari zapri su svoje štacune. Pred krajevskom palačom i palačom obligatah, zišli su se i potrebuvali kruha i delo. Policija je manifestante raztirala, a načelnik je obećal bezodvlačno delo (zaslužbu) pri javnih radnjah.

Prajzki milijunari.

Po novom zakonu o dohodarini (einkomen) moreju se milijunari sami prešarcati. Ova lastovita precenja vrlo je oštra i pogibeljna za one, koji bi zatajili svoj stališ. Zaradi toga narasel je broj dohodarinu plaćajućih milijunarah vu Düsseldorfu od 5 na 105, vu Duisburgu od 2 na 32.

Črni sneg.

Iz Bardia pri Piacenzi javljaju, da je ondi pred dvema tjedni padal silen sneg. Ljudstvo se je meditimoga silno začudilo, kad je opazilo, da je sneg vu bližnjih bregih bil zevsema črn. Pri pobliznoj iztragi, pregledavanju dokazalo se je, da je njegova površina bila pokrita s nebrotjenom vnozinom malih črnih mušicah, koje su bile mrtve.

Minister trgovine Baross.

Minister trgovine gospodin Baross dobil je vu priznanje zaslugah, koje si je stekel za sklopljenje novih trgovečkih kontraktah, velekrat Leopoldova reda, Ištu je odliku dobil pred nekolikimi dnevi i austrijanski minister trgovine markez Bacquehem.

Primas magjarski Vaszary.

Magjarski primas Vaszary đaroval je prigodom svoje posvete i instalacije 40 jazer forinte vu dobrotvorae cilje.

Ostavine kardinala Manninga.

Iz Londona pišu: Nikaj nije vu stanju bolje karakterisati apo tolsku dobrotu pokojnog kardinala Manninga, no njegova ostavina. Ona se sastoji od nepodpunih — sto funtih sterlinga, njegovih kujigah i gotovine, koju su našli vu njegovom kabelaru. Ta gotovina iznosi 1 funt sterlinga (vu zlatu) 1 pol soveraigna, 1 shilling i 1 sixpenze (vu naših penezih 18 forinta). Teštament kardinalov glasno deli njegovu siromašnu ostavinu. Pokojnik je za svog života upotrebil vse svoje dohodke vu vsakefele humanitarne cilje.

Izbor novoga generala ježuvitah.

Zbiranje novoga generala ježuvitah obavil se bude meseca majša vu Rimu. Red ježuvitah broji dene vu vsem 12 947 kotrigov, i to vu Italiji 1764, vu Francezkoj 2863, vu Prajkoi, Austro-Magjarskoj i Holandiji 3470, vu Španjolskoj 2570, vu Englezkoj s kolonijami 2307.

Ogenj vu honvéd ministeriumu.

Kak nam iz Budimpešte javljaju, porodil se vu noći od 7-ga na 8-ga vu jednoj kancelariji na drugoj kondignaciji stanja honvédskog ministeriuma ogenj, koj bi bil mogel neizmerni kvar nanesti, da ga nije vrtar (podvornik) pri gašenju plinskih lampasih opazil. Ogenj koj je na skladjenih papirih našel obilnu hranu za čas buktal je po čeloj hiži, na sreću prilično udaljenoj od ostalih kancelarijah. Velikim trudom nekolikih dvorjanikov poslo je pomočjum hižne spricaljke za rukom prez straniške pomoći ognja istom po polnoći vgasiti. — Kvar je znameniti, ar su zvun pohižtva izgorela znamenita pisma odnoseća se na višeljetno upravno poslovanje VI. (erdeljskog) honvédskog okružja. — Kak je ogenj nastal tim je teže si pregruntati, ar se po nedeljaj po poldan nikaj ne dela; a slugi već ob dveh vurah kak već hiže posnažiju — otideju.

Nesreća na rumunskoj željeznici.

Vnoći od 5 na 6-ga februara vužgal se je jeden vagon šnel cuga, koji hodi izmed Braille i Bukarešta. Ogenj se je porodil od peći. Dvadeset peršonah, koje su vu vagonu spavale, zadušile su se od đima ter delom izgorele. Samo dve osobe, jeden kapitan i

galački inžinir Danielesku oslobodili su se. Na stacionu Urleaska cug je stal, i tu su komaj opazili, kaj se je pripetilo. Goreći vagon zadržan je na stacionu, dočim je ostali del cuga krenul vu Bakurešt.

Atentat na zlatara.

Na zlataru Andrešu Šuc vu bečkom kotaru Währingu, koji ima va Kirchengasse svoj štacun, pocinjen je pred par dnevi atentat, od koga vezda leži Šuc težko ranjen. Okolo pol tretje vure po poldan došel je vu štacun nekakov od prilike 60 ljet star Talijan, koji je zaikal prstene za izbirenje. Kad se je Šuc već po drogi i tretji krat obrnul k ormaru, da izvadi škatulje s prstenjem, vudril je stranjski zlatara odzada po glavi nekim težkim predmetom, ter mu je razbil glavu. Šuc je opal krvav i omeđljen na zemlju, a stranjski je zgrabil 9 zlatnih lancov i dve škatulje s prstenjem, vse skupa vršino do 800 forinti, pak je za tim pobegel. Tovarušica Šucova došla je malo za tim vu štacun i našla svog muža vu krvi. Prizvani doktori konstatuvali su težku ozledu, a Šuc je, kad je k sebi došel, pripovedal, kaj se je i kak se je pripetilo. Kesneše je opet omeđel, pak ar je već 65 ljet star, boje se doktori, da bude za nekoje dane vumrl.

Nekaj za kratek čas.

1.

Učitelj: Kaj je to brzina (bitrina)?

Dijak: Hitrina je ono, ako negdo pusti iz ruke vrući tanjir.

2.

Gospa: Jeli ti imaš pajdaša?

Dekla: Né.

Gospa: A kak se zove?

Dekla: Janko.

3.

Otec (koj je goste imal pri stolu): Kariek, kaj sam ti ne već rekel, da ti morraš na kupicu gospodina sudca paziti i natočiti nju gla god je prazna?

Sin: Ah dragi tatek, to natakanje ti nikaj nehasn, im ti je kupica taki opet prazna.

4.

Jednoga jako hladnoga jutra morali su husari maširati vu drugi varaš. Prvlje nego bi odmaširali, pojel je vsaki za zajtrek jeden falat špeha.

Putujući tak, došli su do jedne krême i ovdí si je jeden husar dal donesti lifer vina.

Vino morem piti — rekel je — drugač bi si mrti špeh mislil, da ga je pes pojel!

5.

Gospon (k jednomu dečecu koj je nekaj računal): Sinek, kak vidim, ti već znaš fest računati!

Dečec: „Je, ali bi oni morali mene stopram negda videti, kak ja znam fest jesti!

NYILTTÉR.*

Fekete, fehér és színes selymeket méterenként 45 krtól 16 frt 65 krig sima és mintázott mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző színben szálalt, megrendelt egyes öltönyökre, vagy egész végekben is postabér- és vámmentesen **Henneberg G** (cs. és kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Minták póstafordulóval küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó.

*) E rovat alatt közölttekért felelősséget em vállal a szerkesztő.

»The Gresham»

Pri »The Gresham» zvanom london-skom druktvu (vu Čakovcu je upravničtvo pri Graneru stacionaru), je moči život osigurati. Tojest plati, gdo si hoče život osigurati, po letu veksu ili menjsu svotu i to poleg toga, kak je gdo star i kak svotu hoče da dobi, pak ako bi vumrl, herbom imenute druktvo zplati onu svotu, na koju je bil isti osiguren, ili ako doživi n. pr. 15—20 let.

njemu daju istu svotu vu ruke, Tak je moči život ženakah i decah osigurati. Ovo druktvo na svoje glavno upravničtvo vu Budapešto.

LOTERIJA. Buda 14-ga februara 1892.
52 68 26 10 79

Cena žitka — Gabona arak

1 m-máza. — 1 m-cent.	frt	kr.
Buza	Pšenica	9 —
Zab	Zob	5 70
Rozs	Hrř	8.50 9.
Kukoricza	Kuruza	5 70
Árpa	Ječmen	5 80
Fehér bab	Grah beli	6 25
Sárga »	» žuti	6 —
Vegyés »	» změšan	5 25

46 v. 92.

Arverési hirdetmény.

Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 103. §-a értelmében ezennel köz-

hírré teszi, hogy a perlaki kir. járásbíróság 5073/1891 sz. végzése által Szersán Mária novákoveczy lakós végrehajtató javára Ovcvár Márton dekanoveczy lakós ellen 390 frt tőke s ennek járulékai erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 480 frtra becsült a 20 sz. 400 frtra becsült murai malom, 1 tehén és 1 vastengelyes szekérből álló ingóságok nyilvános árverésen leendő eladás elrendeltatván, ennek a helyszinén, vagyis Dekánoveczen alperes házánál a murai malomra nézve a Muránál leendő eszközzésre **1892. évi márczius 2-kán d. u. 3 órája** határidőül kittuzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintet-ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron aint is készpénz fizetés mellett eladatan fognak. Mindazok kik elsőbbségi jogokat vélnek érvényesíthetni, kereseteiket vagy szóbeli jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt bir. végrehajtóhoz adják be. Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 109. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kiűzetendő. Kelt Perlakon 1892. február 17.

MEGYFRESI GÉZA
kiküldött bir. végrehajtó.

782.

OOOOOOOC OOOOOOOOOO
Egy teljesen jó karban levő
zongora
100 frtért eladó.
Krányecz Eleknél
Mura-Szent-Márián 313-ik szám
alatt.
781 1—1.

Hirdetmény.
Csáktornya mezőváros előjárósága által ezenel közhírré tételik, miszerint a f. évi február hó 3-iki vásár helyett
f. é. február 25-n
pót-vásár
fog tartatni.
Csáktornya, 1892. febr. 10.
A városi előjáróság.
974 2—2.

Csúsz, köszvény, igazsgatás, fejfájás, csipőfájdalom, hátfájásom stb. ellen legjobb bedörzsölés a Richter-féle
Horgony-Pain-Expeller.
Több mint 20 év óta a legtöbb családban ismeretes mint fájdalom-nyhító szer és uajdon minden gyógyszeriarban kapható 40 és 70 krt. Minthogy utazások léteznek, ennél fogva mindig kátározottan: „Horgony-Pain-Expeller“ kérendő.

KOZE za čizmare,
KOZE „ šoštare,
KOZE „ remenare
KOZE „ Satlere

Na malom i na velkom
DOBRU ROBU I FAL

pri B. MOZES
VU ČAKOVCU
piac. polek farne cirkve
moči dobiti.

974 2—10.

Hirdetmény.
A csáktornyai takarékpénztár részvény-társulat f. é. február hó 8-án tartott igazgató tanácsi ülésében határozatba ment, hogy ezen társulat
folyó év márczius 1-ső napjától
kezdve új betétek után, betétekre vonatkozó egyéb szabályainak épségben hagyásával
csak 4¹/₂ 0/0 kamatot
fizet. — A korábbi betétek kamatlába azonban változatlanul 5% marad.
A csáktornyai takarékpénztár
részv.-társ. igazgatósága.
973 2—2

Fenyő-szesz

(fenyő-illat)

lakásokban a legjobb és leghathatósabb levegő tisztító és fertőtlenítő szer, fel séges hamisítatlan erdőillata és ózonfejlesztő tulajdonsága által a szoba levegőt tisztítja és fertőtleníti — a jelenlegi zord időjárás alkalmával midőn is ragályos betegségek u. m. influenza. stb. napirenden vannak — nem eléggé — ajánlható.

A fenyő-szesz orvosi felügyelet mel lett lesz készítve az eggenbergi vizgyógy intézetben Grác mellett.

Egy palack ára 60 kr. — Egy doboz 3 palackkal 1 frt 80 kr.

Csáktornyan **STRAHIA TESTVÉR** uraknál kapható.

968 3-4

Bérbeadandó

Csáktornyan, perlaki utca az előb- bi Gránitz féle házban

4 (négy) szoba, konyha, éle- kamrából álló

LAKÁS

továbbá raktárhelyiség (Maga- zin) f. évi április hó 1-től ki- adandó — esetleg az egész ház sza- bad kézből azonnal eladó.

Bővebb értesítést szereshetni

HEINRICH MIKSA urnál

970 3-3. Csáktornyan.

BOR-KIVONAT

Tökéletesen egészséges bornak pár pere alatt előállítására, a mely bor a természetes hordól miben sem különbözik ajánlom ezt a jónak bi- zonyult különlegességet.

Ára 2 kilónak (mely 100 liter bor előállítására elégséges) 5 frt 50 kr., a készítéshez szükséges yevény díjtalanul mellékeltek. A jó eredményért és egészséges gyártmányért kezeskedem.

Spiritus-meggazdálkodás

Éretik el az én utólrhetetlen Erősítő-Essenzenem által a pálinkánál; ez kellemes és metező ízt ad s csupán nálam kapható.

Ára 3 frt 50 kr. kilónkint (600—1000 literhez alkalmazva.) Használati utasítással ellátva.

Ezen különlegességeken kívüli ajánlok még esszenciákat Rum, Cognac és Likörök stb. készítéséhez utólrhetetlen minőségben. Utasító vé- nyek díjtalanul csomagoltatnak a küldeményhez. Árjegyzék díjtalanul.

Pollák Károly Fülöp

Esszenc-különlegességek gyára: Prágában.

Szolid képviselők kerestetnek.

66 tkvi szám 92.

Arverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. jbróság mint tkvi hatóság közbírré teszi, hogy Zakál Henrik ügyvéd végrehajtónak Jambrovits Vincze végrehajtást szenvedő elleni 21 frt 15 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ü- gyében a nkanizsai kir. törvényesk (a csák- tornyai kir. jbróság) területén lévő bottor- nyai 187 tk. 554 hrsz. ingatlan 46 frt, 621 hrsz. 138 frt, a 221 tkben legelő illetmény 30 frt ugyanitt 1323/a hrsz. ingatlan 31 f. t, 1868/a hrsz. ingatlanra 55 frt becserétkbeu az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az

1892 évi március hó 15-én d. e 10 órákor

Bottornyan a község házánál megtartandó

nyilvános átverésen a megállapított kikifáltási áron alól is eladatni fognak.

Átverezni szándékozők, tartoznak az in- gatlanok becsárának 10 százalékát készpénz- ben vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában, ki- jelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bír- ságnál előleges elhelyezéséről kiállított sza- bályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csáktornyan, 1892. évi január hó 8 napján.

A csáktornyai kir. jbróság mint tkvi hatóság. 980

PSEPHOFER J. féle

gyógyszertár

BÉCSBEN, I. KER., SINGERSTRASSE 15. SZ. A.

„zum goldenen Reichsapfel.“

Vértisztító labdacsek.

ezelőtt általános labdacsek neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacsek csodás ha- tásukat észszeresen be nem bizonyították volna. Évtizedek óta ezen labdacsek általános elterjedése ör- vendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszerből készlet nem volna található. Számtalan orvos által ezen labda-cek háziszerül ajánlatnak és ajánlatnak minden oly bajknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek: mint epe-zavarok, májbeteg, kólik, vértőlulások, aranyér, beltétlenség s hasonló bete ségeknel. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénység s az abból eredő bajknál is: így sápkórnál, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacsek oly könnyen hatnak, hogy a legesekélyebb fájdalmakat sem okozzák, s ennek folytán még a leggyengébb gyökönek de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők.

A számtalan haláliról, melyet e labdacsek fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegsé- gek után egészségük visszaanyerése folytán hozsánk intéztek, ezen helyen csak néhányat említünk azokat megjegyzéssel, hogy mindeink, a ki ezen labdacsekot egyszer használta s eg vagyunk gyógyuló, azon tovább fogja ajánlani.

Schillerback, 1888 okt. 22. é.

Tekintetes Úr!

Alulir kéri, hogy felette hasznos és kitűnő vértisztító labdacsekből ismét 4 csomagot küldeni sziveskedjék.

Neureiter Ignacz, orvos.

Hra che, Pödnik mellett, 1887. szept. hó 12-én.

Tekintetes Úr!

Isten akaratá volt, hogy az Ön labdacsei keszím közé kerültek, melyeknek hatását eszemel megírom: Én gyer- metágyan megültem olyanra, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára, már a hol- kat költ volnék, ha az Ön esodálatra méltó labdacsei gu- gem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg Önt ezért észszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacsek engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknál is egészségük visszaanyerésére. Külső Terés.

Bécs Újhegy, 1887. nov. 9-én.

Mélyen tisztelt Úr!

A legfőbb köszönetemet mondani eszemel Önnek 60 éves nagyedem nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutlan és vízkóráságn, már etető is megunt, melyől egyként le is mondott, midőn véletlen egy do- hoz kap tti Ön kitűnő vértisztító labdacseiból s azoknál állandó használata folytán tökéletesen gyógygyult.

Legfőbb tisztelettel Weinszettel Josef.

Eichenrabenamt, Góghl mellett, 1889. márcz. 27-én.

Tekintetes Úr!

Alulírott ismételtén kér 4 csomagot az Ön valóban hasznos és kitűnő labdacseiből. El nem mulasztanhat leg nagyobb elismerésem kifejeznie ezen labdacsek értéke fe- lett és azok, a hol csak alkalmam nyílik, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen haláliratom tetszésé- ről haláliratom. Önt eszemel felhatalom. Tejes tisztelettel Halb Ignacz.

Gotschdorf, Keibach mellett, Sallitsa 1886. okt. 8-án

T. Úr!

Felkérem, miszerint az Ön vértisztító labdacseiből 1 csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az Ön esodálatos labdacseinak köszönetemmel, hogy egy gyomor- bajtól, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacsek nálam sohasem fognak kifogyul, s midőn legfőbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacsek csakis a **Pserho- fer J. féle, az „arany birodalmi almához“ címzett gyógyszerárban, Bécsben I. Sin- gerstrasse 15. sz. a.** készíttetnek valódi minősé- gben, s egy 15 szem labdacset tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalma- zatik, 1 frt 05 krba kerül; bérmentetlen utavétel küldésnel 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előbbi beiktudásnál (mi legjobban postautalványval eszközöltetik) bérmentes küldés- eggyütt; 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csom- ag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 10 krba kerül.

NE. Nagy elterjedtségük következtében ezen labdacsek a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utanoztatnak; ennek következtében kértik csakis Pserhofer J.-éle vértisztító labdacseket követelni és csakis azok tekintetök valódiaknak, melyeknek hasz- nálati utasítása a Pserhofer J. névalírásal fekete színben és minden egyes doboz fedelele ugyanazon alá- írással vörös színben van ellátva.

Amerikai köszvénykenőcs. Pserhofer J. féle. gyors és biztos szer minden köszvényes és csúszos bajok u. m. gerincz agy-bántalom, tagsággatás ischias, migraine, ideges fofajás, fofajás, fázsgatás stb. stb. ellen. 1 forint 20 kr.

Tannoehinin hajkenőcs. Pserhofer J. féle. Ezer hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvossá- kál a lejobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállított nagy szelencével 2 forint.

Általános tapasz. Stendel tanártól. (Tűs és szúrás által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujjkukac, es- bes- vagy gyuadt-mell vagy más ily bajknál mint kitűnő szer 16n kipróbálva. 1 téglés 50 kr. Bér- mentve 75 kr.

Fagyl alszam. Pserhofer J. féle. Sok év idült sebre, mint leglátosabb szer elismerve. Egy köcsöggel 40 kr. Bérmentve 65 kr.

Ütifüvedv, egy általánosan ismert kitűnő házi- hőség stb. ellen. 1 üvegeske ára 50 krajc. 2 üveg bérmentve 1 frt 50 krajczár.

Élet-esszencia (trágai csöppök), megron- tott gyömbérről összesen, hogy erős és emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő háziszer. 1 üvegeske 22 kr. 12 üveg 2 frt.

Általános tisztító só. Bullrich A. W. féle. Kitűnő házi- szer a rossz emésztés minden következményai, u. m. fofajás, szédülés gyomorgörög, gyomorhég, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 forint.

Angol csodabalszam, Egy üveg 50 krajczár.

Por a labizadás ellen. Ezen por meg- szünteteti a lab- izadást s az azáltal bapódó kellemetlen szagot épen tartja a labállalt és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Go'yya-balszam. kitűnő szer golyva ellen. Egy üveg 40 krajczár bérmentes küldéssel 65 kr.

Helső vagy egészség só kitűnő gyógyszer, gyomorhurut és minden a roduetlen emésztésből származó bajknál. Egy csomag 1 frt.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az usztrák lapokban hirdetelt összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netán nem levők gyorsan és olcsón meg- szereshetnek. — Postai megrendések a leggyorsab- ban eszközöltetnek, ha a pénzüsség előre beiktudatik; nagyobb megrendések utánvétel küldetnek — Bér- mentve csakis oly esetben történik a küldés ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.